

Les 34 – Antwoorden

Opdracht 1: Vertaal en geef de uitspraak (*er zijn soms andere vertalingen mogelijk*):

Deze koe is van mij	הַפָּרָה הַזֹּאת (היא) שְׁלִי	haparáh hazot (hi) sjèli
Die hond is van hem	הַכֶּלֶב הַזֶּה (הוא) שְׁלוֹ	hakèlèv hazèh (hoe) sjèlo
Mijn stenen zijn groot	הָאֲבָנִים שְׁלִי גְדוֹלוֹת	há ^a v ⁿ im sjèli g ^d olot (zie les 10)
Wij zijn in ons zwembad	אֲנַחְנוּ בְּבִרְכָה שְׁלֵנוּ	^a nachnoe bivrecháh sjelánoe
Jij (m) leest haar boek.	אַתָּה קוֹרֵא אֶת הַסֵּפֶר שְׁלָהּ	attáh qore et hasefèr sjèláh

* Aanduiding lijdend voorwerp

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord Zingen, שָׁר {sjár} [pa'al].

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	שָׁר	שָׁרָר	אֲשִׁיר	אֲנִי
Ik (v)	שָׁרָה	שָׁרָרְתִי	אֲשִׁיר	אֲנִי
Jij (m)	שָׁר	שָׁרְתָה	תִּשְׁרֶה	אַתָּה
Jij (v)	שָׁרָה	שָׁרְתִי	תִּשְׁרִי	אַתְּ
Hij	שָׁר	שָׁר	יִשְׁרֶה	הוא
Zij	שָׁרָה	שָׁרָה	תִּשְׁרֶה	היא
Wij (m)	שָׁרִים	שָׁרְנוּ	נִשְׁרֶה	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	שָׁרוֹת	שָׁרְנוּ	נִשְׁרֶה	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	שָׁרִים	שָׁרְתֶם	תִּשְׁרוּ	אַתֶּם
Jullie (v)	שָׁרוֹת	שָׁרְתֶן	תִּשְׁרוּ *	אַתֶּן
Zij (m)	שָׁרִים	שָׁרוּ	יִשְׁרוּ	הֵם
Zij (v)	שָׁרוֹת	שָׁרוּ	יִשְׁרוּ *	הֵן

Gebiedende wijs: m: שִׁיר sjir; v: שִׁירִי sjiri; mv: שִׁירוּ sjiroe * Infinitief: לִשְׁרֹה lásjir

* In plaats van een verouderde langere vrouwelijke vorm wordt nu de mannelijke vorm gebruikt.

Enkele vormen in tegenwoordige tijd en verleden tijd zijn identiek; alleen de klemtoon verschilt.

Opdracht 3: Bijbelteksten, geef de uitspraak en de vertaling. Waar staan ze?

וְלִיהוֹהוּ, áz yásjir mosjèh oebene yisrá'el èt hasjiráh, la{adonay} (zie les 27 Extra) Dan zal-zingen Mozes en kinderen Israèl het-lied dit, voor Adonay (Dan zullen Mozes en de kinderen van Israèl dit lied zingen voor God); Exodus 15:1a. Zie de uitleg van dr. Piet van Midden in [Efemeride 378](#).

כָּל-הָאָרֶץ sjiroe la{Adonay} kol-há'áretz

Zing voor God, heel de aarde! 1 Kron 16:23a

שִׁיר חֲדָשׁ sjiroe-lo, sjir chádásj, Zing voor Hem een nieuw lied, Psalm 33:3a

וְלִיהוֹהוּ, áz yásjir yisra'el, èt-hasjiráh hazot,

Toen zong Israèl dit lied, Numeri 21:17.

Les 35 – Werkwoorden 7 – Intensieve vorm [pi'el]

In deze les gaat het over de binyan (vervoegingswijze, zie les 31) פִּעֵל, [pi'el], de *intensieve*, *herhaalde*, *versterkende* of *veroorzakende* vorm van het werkwoord. Een vergelijkbare vorm kennen we ook in het Nederlands, denk maar aan stoten – stotteren, stuiten – stuiteren, hinken – hinkelen, hakken – hakkelen, beven – bibberen, bidden – bedelen. Een paar voorbeelden:

	[pa'al]		[pi'el]	
דָּבַר	dávar *	praten, spreken	דִּבֶּר, דִּבְרָה	dibber spreken, bevelen
לָמַד	lamad	leren, studeren	לִמַּד	limmed onderwijzen, trainen, doceren
רָדַף	radaf	volgen	רִדְּף *	riddef * achtervolgen
אָבַד	ávad	(zelf) verliezen	אִבַּד	ibbed (iets) verliezen
גָּדַל	gádal	groeien	גִּדְּלָה	giddel opkweken, cultiveren

* Dit zijn ongebruikelijke werkwoordvormen.

Kenmerkend voor de binyan [pi'el] zijn:

- een dagesj (verharding/verdubbeling) in de middelste stamletter,
- de voor- en achtervoegsels zijn het zelfde als bij de binyan [pa'al],
- het tegenwoordig deelwoord (de tegenwoordige tijd dus) krijgt het voorvoegsel מ {m^e}.

Ons 'demonstratiewerkwoord' קטל {qátal} 'doden' wordt dan קטל {qittel}, en krijgt de betekenis 'uitmoorden'.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd **	Toekomende tijd	Persoon			
KLANKEN:	A-E	I-E, soms I-È, I-A	A-E				
Ik (m)	מְקַטֵּל	m ^e qattel	קִטַּלְתִּי	qittalti	אֶקְטֵל	a ^a qattel	אֲנִי
Ik (v)	מְקַטְּלֶת	m ^e qattèlèt	קִטַּלְתִּי	qittalti	אֶקְטֵל	a ^a qattel	אֲנִי
Jij (m)	מְקַטֵּל	m ^e qattel	קִטַּלְתָּ	qittaltá	תִּקְטֹל	t ^e qattel	אַתָּה
Jij (v)	מְקַטְּלֶת	m ^e qattèlèt	קִטַּלְתָּ	qittalt	תִּקְטְלִי	t ^e qatli	אַתָּה
Hij	מְקַטֵּל	m ^e qattel	קִטַּל	qittel	יִקְטֹל	y ^e qattel	הוּא
Zij	מְקַטְּלֶת	m ^e qattèlèt	קִטְּלָה	qitláh	תִּקְטֹל	t ^e qattel	הִיא
Wij (m)	מְקַטְּלִים	m ^e qatlim	קִטְּלֵנוּ	qittalnoe	נִקְטֹל	n ^e qattel	אֲנֵנוּ
Wij (v)	מְקַטְּלוֹת	m ^e qatlot	קִטְּלֵנוּ	qittalnoe	נִקְטֹל	n ^e qattel	אֲנֵנוּ
Jullie (m)	מְקַטְּלִים	m ^e qatlim	קִטְּלֵתֶם	qittaltèm	תִּקְטְלוּ	t ^e qatloe	אַתֶּם
Jullie (v)	מְקַטְּלוֹת	m ^e qatlot	קִטְּלֵתֶן	qittaltèn	תִּקְטְלֵנָה *	t ^e qattelnáh	אַתֶּן
Zij (m)	מְקַטְּלִים	m ^e qatlim	קִטְּלוּ	qitloe	יִקְטְלוּ	y ^e qatloe	הֵם
Zij (v)	מְקַטְּלוֹת	m ^e qatlot	קִטְּלוּ	qitloe	תִּקְטְלֵנָה *	t ^e qattelnáh	הֵן

Gebiedende wijs: m: קטל qattel; v: קטלי qatli, mv: קטלו qatloe. Infinitief: לקטל l^oqattel.

* Deze vrouwelijke vormen zijn in onbruik geraakt, men gebruikt nu de mannelijke vormen.

** In modern Hebreeuws wordt een yod ingevoegd: קיטלתי.

Woordenschat

סָדַר	sádar [pa'al]	Regelen, ordenen (weinig gebruikt)
(אֶת) סִדְרָה, סִדְרָה	sidder (èt) [pi'el]	Ordenen; zetten (drukker), voor de mal houden
סֵדֶר	sedèr (m)	Orde, volgorde; liturgie voor Pesach
בְּסֵדֶר	b ^e sedèr (bw)	In orde!
סְדוּר	sádoer (bn)	Geregeld, in orde gemaakt
סְדִיר	sádir (bn)	Regelmatig; dienstplichtig
סִדּוּר, סִדְוּר	siddoer (m)	Regeling; gebedenboek
סִדְוּרִי, סִדְוּרִי	siddoeri (bn)	Naar volgorde; volgens de regel
סִדְרָה	sidráh (v)	Sectie, serie, reeks; gedeelte van een Bijbelboek
דָּבַר	dávar [pa'al]	Praten, spreken (in onbruik)
דִּבֵּר, דִּבְרָה	dibber [pi'el]	Spreken, bevelen (אֶל = tot, עִם = met)
דְּבַר	dávár (m)	Woord, ding, zaak
דּוֹבֵר	dover (m)	Spreker, woordvoerder
דִּבֵּר	diber (m)	Uitspraak, toespraak, uitdrukking, bevel

Opdracht 1: Vertaal en geef de uitspraak. Maak eerst opdracht 2, denk aan de [woordenlijst](#).

Ik lees het gedeelte van deze week

Heeft u (m, v) een gebedenboek?

De kinderen spreken regelmatig

נסדר את זה

היא מארגנת כלב

De pi'el-vervoeging komt vrij geregeld voor. Daarom twee oefeningen hiermee:

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord סִדַּר, סִידַּר {sadder} [pi'e] Regelen, ordenen (to arrange). Controleer jezelf op de website www.hebrew-verbs.co.il.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)			אֶסְדֵּר ^a sadder	אֲנִי
Ik (v)				אֲנִי
Jij (m)				אַתָּה
Jij (v)		סִידַּרְתְּ siddart		אַתְּ
Hij				הוא
Zij				היא
Wij (m)				אֲנַחְנוּ
Wij (v)				אֲנַחְנוּ
Jullie (m)				אַתֶּם
Jullie (v)	מְסַדְרוֹת m ^e sadrot			אַתֶּן
Zij (m)				הֵם
Zij (v)				הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לְסַדֵּר l^esadder

Opdracht 3: Vervoeg het werkwoord דִּבֵּר, דִּבְרָה dibber [pi'e] Spreken (to speak).

Controleer jezelf op de website www.hebrew-verbs.co.il.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)				אֲנִי
Ik (v)			אֶדְבֹּר ^a dabber	אֲנִי
Jij (m)				אַתָּה
Jij (v)		דִּבַּרְתְּ dibbart		אַתְּ
Hij				הוא
Zij				היא
Wij (m)				אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מְדַבְרוֹת m ^e dabrot			אֲנַחְנוּ
Jullie (m)				אַתֶּם
Jullie (v)				אַתֶּן
Zij (m)				הֵם
Zij (v)				הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, Inf.: לְדַבֵּר l^edabber

Bronnen: Leerboek der Hebreeuwsche taal, rabbijn S. Ph de Vries; millon, www.hebrew-verbs.co.il.

Zie ook: video https://www.youtube.com/watch?v=TsMxCm_my3w middelste gedeelte; videoles van dr. Piet van Midden, https://webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws, video Het sterke werkwoord 2.